

A pályázati felhívás címe:

Feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD04a-RD04b-2-24

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében)	Mezőgazdasági termékek értéknövelését, piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást megvalósító vállalkozás.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében)	- Közvetlenül a technológiához, illetve az üzem működését szolgáló infrastruktúrához kapcsolódó épület, építmény építése, fejlesztése, korszerűsítése. - Új gépek és eszközök, technológiák vásárlása, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat. - Immateriális beruházások: a művelet céljához köthető számítógépes szoftverek megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok, védjegyek, stb. megszerzése.
Mikor lehet benyújtani támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására 2024. augusztus 13. napjától van lehetőség.
Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében)	Vissza nem térítendő támogatás.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2 fejezetében)	Legfeljebb 200 millió Ft.
Mennyi előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 8.3. fejezetében)	A kedvezményezett, választása szerint - legfeljebb 2 alkalommal a támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg, illetve az el nem számolt, vagy elszámolásra be nem nyújtott költségekre jutó támogatási összeg legfeljebb 25 %-áig, vagy - 1 alkalommal biztosíték ellenében legfeljebb a támogatási okiratban meghatározott, illetve az el nem számolt, vagy elszámolásra be nem nyújtott költségekre jutó támogatási összeg 50 %-áig kérelemmel előleget igényelhet.
Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében)	A támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.

Hol valósítható meg a művelet?	Magyarország egész területén.
Várhatóan hány művelet kap támogatást?	800-1000 db

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 50 Mrd Ft az alábbi célterületi bontásban:

- **A felhívás 1. célterülete** (Mezőgazdasági termékek értéknövelése, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó beruházások támogatása) keretében igénybe vehető keretösszeg: **45 Mrd Ft.**
- **A felhívás 2. célterülete** (Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása) keretében igénybe vehető keretösszeg: **5 Mrd Ft.**

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás, az Általános Útmutató a 2023 - 2027-es programozási időszakban a KAP Stratégiai Terv alapján meghirdetett pályázati felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), együttesen tartalmazzák a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kísérik figyelemmel a <https://kap.gov.hu> honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

Jelen felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 11. pontja.

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE.....	5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	5
2.1. Kedvezményezettek köre.....	5
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	5
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	6
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei.....	6
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	7
3.1. Támogatható tevékenységek.....	7
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek.....	7
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek	9
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:.....	9
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:.....	9
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:.....	10
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	12
3.2.1 Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	16
3.2.2 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	16
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások	21
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	27
4.1. A művelet megkezdése	27
4.2. Művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások	27
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK	28
5.1. Közbeszerzési kötelezettség	28
5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	28
5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)	28
6. INDIKÁTOROK	28
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulása.....	28
6.2. Monitoring adatszolgáltatás	29
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK.....	29
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend	29
7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok.....	29
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	30
8.1. Támogatás formája.....	30

8.2. Igényelhető támogatás	30
8.3. Igényelhető előleg	34
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	35
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése	35
9.2. Elszámolható költségek	36
9.2.1. Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása	40
9.3. Elszámolhatóság feltételei	40
9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások	41
9.5. Nem elszámolható költségek	42
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK	42
10.1 Általános jogkövetkezmények	42
10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények	43
10.3 Az üzleti- és pénzügyi tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények	43
10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények	44
11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK	45
11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás	45
11.2. További dokumentumok	45
11.3. Képzettségi nyilvántartás	45
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE	45
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA	46
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok	46
13.1.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:	46
13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok	47
14. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI	47

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD04a_E02_FON_73 kódszámú, Mezőgazdasági termékek értéknövelése című és az RD04b_E03_FOF_73 kódszámú, Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsoló zöld beruházások támogatása című beavatkozásai szolgálnak.

E beavatkozások a *közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről* szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 73. cikkén alapulnak.

A felhívás a beavatkozásokban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

- Mezőgazdasági termékek értéknövelését, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó, az élelmiszer-feldolgozás vállalati hatékonyságának növelését előmozdító, továbbá a mezőgazdasági termékek értéknövelésével összefüggő fejlesztések megvalósulása.
- Magasabb hozzáadott értékű termékek előállítását célzó, versenyképesebb vállalati, termelési és termékstruktúra kialakítását, optimalizálást elősegítő, valamint piaci keresletre és/vagy termékpálya-együttműködésre alapozott kapacitásbővítő fejlesztések megvalósulása.
- Az energia-önellátás növelése és az energiatartalom csökkenése, környezetbarát technológiák alkalmazása, az energiatartalom javítása, az energiaköltségek csökkentése, a megújuló energiaforrások előtérbe helyezése.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezett köre

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

Mezőgazdasági termékek értéknövelését a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást¹ megvalósító azon vállalkozás², vállalkozásmérettől függetlenül, aki vagy amely:

- Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel, és
- a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évvel rendelkezik.

A felhívás keretében támogatási kérelem benyújtására **kollektív beruházás keretében is van** lehetőség. Kollektív műveletnek minősül a termelői csoport, a termelői szervezet, termelői integrációs szervezet, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott művelet.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok listája” című részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítéltető meg támogatás azon kedvezményezett részére, aki/amely:

¹ A felhívás 3.1.1. fejezetében foglalt valamely tevékenység.

² A felhívás keretében támogatásra jogosult vállalkozásként értelmezendő a mezőgazdasági őstermelő, családi mezőgazdasági társaság, a szövetkezet, a termelői csoport, a termelői szervezet, termelői integrációs szervezet, a szociális szövetkezet és a vadásztársaság is.

- a) támogatási kérelme nem felel meg a felhívás célkitűzéseinek;
- b) azonos megvalósítási hely kapcsán a Vidékfejlesztési Program VP3-4.2.1-4.2.2.-1-21 kódszámú, „Élelmiszeripari üzemek fejlesztése” című felhívása, vagy VP3-4.2.1-4.2.2.-2-21 kódszámú, „Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése” című felhívása keretében támogatói okirattal rendelkezik és a támogatási kérelem benyújtásakor kifizetési kérelem beadásával igazoltan még nem kezdte meg a már támogatott projekt megvalósítását. Ezen előírás alól kivételt képeznek azon kedvezményezettek, akik a támogatói okiratukat 2023. szeptember 1-jén vagy azt követően vették kézhez;
- c) adott beruházási elem tekintetében az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 53/2020. (X. 27.) AM rendelet, és/vagy az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a szőlő- és borágazatban hasznosított gépek, technológiai berendezések és informatikai eszközök beszerzéséhez 2024-től igényelhető támogatásról szóló 13/2024. (IV. 4.) AM rendelet alapján támogatásban részesült;
- d) *a támogatás odaítélésekor még nem tett eleget valamennyi, az Európai Bizottság által hozott, állami támogatás visszafizetetésére irányuló, Magyarországnak címzett határozat alapján fennálló visszafizetési kötelezettségének³,*
- e) *nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül⁴;*
- f) a KAP-RD04a-RD04b-1-24 kódszámú „Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása” című felhívás keretében támogatásban részesült és végleges támogatási okirattal rendelkezik;
- g) a KAP-RD04a-RD04b-1-24 kódszámú „Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása” című felhívás keretében támogatási kérelmet nyújtott be, és annak kapcsán e felhívás szerinti támogatási kérelme benyújtásának időpontjában támogatási okirattal nem rendelkezik, avagy támogató vagy elutasító tartalmú döntéssel szemben benyújtott kifogás elbírálása folyamatban van;
- h) a tartalmi értékelési szempontok „Művelet kockázatosságának minősítése” vizsgálata alapján nem megfelelt minősítést ér el.

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

A támogatási kérelmek benyújtására 2024. augusztus 13. napjától van lehetőség az alábbiak szerint meghatározott benyújtási szakaszokban:

1. benyújtási szakasz: 2024. augusztus 13. – 2024. augusztus 26.

2. benyújtási szakasz: 2024. augusztus 27. – 2024. szeptember 9.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A kedvezményezett benyújtási szakaszonként egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely több célterületre is vonatkozhat. A kedvezményezett eltérő benyújtási szakaszokban benyújtott és különböző megvalósítási helyekre vonatkozó több kérelem alapján is részesülhet támogatásban.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. §. (2) bekezdés c) pontja szerint Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású **kedvezményezett nyújthat be.**

Támogatási kérelmet **kizárólag elektronikus úton**, a támogató által biztosított elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül, elektronikus azonosítási szolgáltatással történő azonosítást követően lehet [benyújtani](#).

³ Amennyiben a kedvezményezett által igényelt támogatás uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősül

⁴ Amennyiben a kedvezményezett által igényelt támogatás uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősül

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez. A feltölteni kívánt file-t, annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

Forráskimerülés esetén – a KAP Vhr. 70. §-ban foglaltaknak megfelelően – az IH vezetője külön Nemzeti Irányító Hatósági közleményben rendelkezik a támogatási kérelem benyújtási időszakának lezárásáról.

A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11-12. §-a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

1. célterület: Mezőgazdasági termékek értéknövelése, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó beruházások támogatása

A) A TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez⁵ kapcsolódó, élelmiszer-feldolgozó, borászati és takarmány előállító üzemek fejlesztése/létesítése.

1. Élelmiszer-feldolgozó üzemek fejlesztése/létesítése:

- Termeléshez és/vagy élelmiszeripari termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- Termelési tevékenység során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laborszerek beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása.
- Termeléshez és/vagy élelmiszeripari termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.
- Élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek (N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.
- A támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódóan épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- A támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások (pl.: üzemek műgyantázása, víz- és szennyvízkezelési fejlesztések).

2. Borászati üzemek fejlesztése/létesítése:

- Szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő-, illetve habzó bor készítéséhez, bor-, pezsgő-, illetve habzó bor kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszereléséhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- Borászati tevékenység során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laborszerek beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása.
- Termeléshez és/vagy borászati termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó, az üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.

⁵ A TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás) alá tartozó tevékenységek kivételével.

- d) Borászati tevékenységhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek (N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.
- e) A támogatási kérelemmel érintett borászati tevékenységet szolgáló épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- f) A támogatási kérelemmel érintett borászati tevékenységhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások (pl.: borászati tartályok bevonatolása, víz-és szennyvízkezelési fejlesztések).

3. Takarmány előállító üzemek fejlesztése/létesítése (TEÁOR109)

- a) Takarmány előállításához kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- b) A takarmány-előállítás során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laboreszközök beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása.
- c) Takarmány előállításához kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.
- d) A támogatási kérelemmel érintett takarmány előállítási tevékenységhez kapcsolódóan épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- e) A támogatási kérelemmel érintett takarmány előállítási tevékenységhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások (pl.: üzemek műgyantázása, víz-és szennyvízkezelési fejlesztések).
- f) Takarmány előállításához kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek (N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.

B) Mezőgazdasági termékek egyéb típusú értéknövelését végző üzemek fejlesztése/létesítése:

1.) Mézakiszerelést, gyapjúfeldolgozást, kenderfeldolgozást, trágyafeldolgozást folytató üzemek fejlesztése/létesítése:

- a) Mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódóan, az előállított termék készítéséhez, kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszerezéséhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- b) Mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódó, az üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.
- c) mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek (N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.
- d) A mezőgazdasági termék értéknövelését szolgáló épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- e) A mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások.

2.) Az egészséges állatok vágásából származó, az 1069/2009/EK rendelet 10. cikk szerinti 3. kategóriába⁶ sorolt állati melléktermékek feldolgozásához, továbbá illóolaj lepárláshoz kapcsolódóan:

- a) új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása,
- b) meglévő rendszerek energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítése.

⁶A 3. kategória meghatározása a 1069/2009 EK rendelet) 10. cikke szerint: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A02009R1069-20191214>

2. célterület: Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása

A) Energiafelhasználás csökkentésére vonatkozó tevékenységek:

Energiahatékonyság fokozása az élelmiszeripari-, borászati, takarmányipari, illetve mezőgazdasági termékek egyéb típusú értéknövelését végző üzemekben:

- a) Épületek, építmények hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése (Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró-csere / korszerűsítés, hővisszanyerő szellőzés korszerűsítése, létesítése stb.);
- b) Épületek, építmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése (Fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszerek korszerűsítése, hőtermelők cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre, hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése stb.);
- c) Világítási rendszerek korszerűsítése (Fényforrások, világítótestek cseréje. Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek stb.);
- d) Technológiai folyamatok, gépek, berendezések energetikai korszerűsítése (Épületgépészeti fejlesztések, új, energiatakarékos technológiák kiépítése, energiatakarékos berendezések beszerzése.).

B) Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

Az élelmiszeripari-, borászati, takarmányipari, illetve mezőgazdasági termék egyéb értéknövelését végző üzemben zajló gazdasági-termelési folyamatok energiaigényének fedezése megújuló energia előállításával.

- Fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból:
 - napkollektorok alkalmazása,
 - biomassza alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése,
 - geotermikus energia használata,
 - biogáz termelés,
 - napelemes rendszer alkalmazása (beleértve a kapcsolódó energiatároló berendezést is),
 - szélenergia felhasználása.

A megújuló energiaforrást hasznosító technológiák szolgálhatják az üzemekben zajló tevékenységek ellátására/végzésére alkalmas, energiahatékonysági korszerűsítésre kerülő épület(ek) és technológiai berendezések hő és/vagy villamosenergia ellátását, de önálló beruházási elemek is lehetnek.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÜF tartalmazza.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

1. A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely önállóan támogatható tevékenységgel együttesen támogathatóak a felhívás 9.4. pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével:

- a) Ingatlan vásárlása,
- b) Művelet előkészítés:
 - ba) szakmai előkészítés,
 - bb) közbeszerzés,
- c) Mérnöki feladatok;

- d) Műveletmenedzsment;
- e) Egyéb szolgáltatások;
- f) Immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek (szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése).

2. A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely önállóan támogatható tevékenységgel együttesen támogathatóak:

- a) telepi infrastruktúra fejlesztése (lásd: Fogalomtár);
- b) az élelmiszeripari-, borászati, takarmányipari, illetve mezőgazdasági termék egyéb értéknövelése típusú tevékenységek ellátásához/végzéséhez kapcsolódó, a termeléshez, a vállalatirányításhoz, a belső nyilvántartási-, és a vállalati infokommunikációs rendszerekhez szükséges informatikai eszközök és szoftverek beszerzése;

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében a 3.1.1. és 3.1.2. pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenységek nem támogathatók.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatóak az alábbi tevékenységek:

- a TEÁOR 1020 kódja alá tartozó halfeldolgozást és tartósítást célzó tevékenység;
- mezőgazdasági erő- és munkagépek, személygépjárművek, pickupok beszerzése;
- gönci hordónál (1,36 hl-nél) kisebb űrtartalmú fahordó vásárlása;
- használt gépek, eszközök, anyagok, továbbá egyszer használatos eszközök és göngyöleg beszerzése;
- folyékony bioüzemanyag előállítása.

Nem nyújtható támogatás a KAP Stratégiai Tervből nyújtott mezőgazdasági, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételeire vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás (a továbbiakban: 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás) 5. § (2) bekezdésében foglalt tevékenységekhez, az ott rögzített feltételekkel.

A 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás hatálya alá tartozó egyes támogatási kategóriákra vonatkozó részletszabályok a felhívásban elkülönülten, dőlt betűvel kerülnek rögzítésre.

Nem nyújtható regionális beruházási támogatás

- a) acélipari tevékenységhez,
- b) lignitipari tevékenységhez,
- c) szénipari tevékenységhez,
- d) ellenszolgáltatásért végzett légi, tengeri, közúti, vasúti és belvízi úton történő személy- vagy áruszállítási szolgáltatás nyújtásához, vagy a kapcsolódó infrastruktúrához,
- e) energiatermelési, energiátárolási, energiaátviteli, energiaelosztási tevékenységhez és energetikai célú infrastruktúra létrehozását szolgáló beruházáshoz, valamint
- f) széles sávú ágazatban végzett tevékenységhez.

Nem nyújtható megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás megújuló hidrogénből előállított villamosenergia-termelésre irányuló beruházáshoz.

Nem nyújtható épület-energihatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás

- a) a fosszilis tüzelőanyaggal (ideértve a földgázt is) működő energiatermelő berendezések telepítésére,

b) *kapcsolt energiatermelésre, távfűtésre és távhűtésre, valamint*

c) *a már elfogadott és hatályos uniós szabványnak való megfelelés érdekében megvalósított beruházáshoz.*

A c) ponttól eltérően a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak való megfelelés érdekében végrehajtott beruházás akkor támogatható, ha

ca) *az uniós szabványok energiahatékonysági minimumkövetelményekre vonatkoznak, a támogatás odaítélésének még azelőtt meg kell történnie, hogy a szabványok kötelezővé válnának az érintett vállalkozásra nézve, azzal, hogy ebben az esetben a kedvezményezett pontos felújítási tervet és ütemtervet nyújt be, amelyek igazolják, hogy a támogatott felújítás elegendő legalább ahhoz, hogy biztosítsa az épület energiahatékonysági minimumkövetelményeknek való megfelelését,*

cb) *az uniós szabványok nem energiahatékonysági minimumkövetelményekre vonatkoznak, a beruházást az uniós szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal végrehajtották és befejezték.*

Nem nyújtható az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás

a) *a fosszilis tüzelőanyaggal (ideértve a földgázt is) működő energiatermelő berendezések telepítésére,*

b) *kapcsolt energiatermelésre, távfűtésre és távhűtésre, valamint*

c) *a már elfogadott és hatályos uniós szabványnak való megfelelés érdekében megvalósított beruházáshoz.*

A c) ponttól eltérően a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak való megfelelés érdekében végrehajtott beruházás támogatható, feltéve, hogy a beruházást a szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal végrehajtották és befejezték.

Nem nyújtható általános csekély összegű (de minimis) támogatás

a) *halászati és akvakultúra-termékek termeléséhez,*

b) *halászati és akvakultúra-termékek feldolgozásához és forgalmazásához, ha a támogatás összegét a piacon vásárolt vagy forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg,*

c) *mezőgazdasági termékek elsődleges termelésével foglalkozó vállalkozásoknak,*

d) *mezőgazdasági termék feldolgozásához és mezőgazdasági termék forgalmazásához, ha*

- *a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy*

- *a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,*

e) *exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha a támogatás az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,*

f) *abban az esetben, ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,*

g) *olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.*

Amennyiben a kedvezményezett általános csekély összegű (de minimis) támogatás eseteire vonatkozó a)-d) pontjaiban kizárt ágazatok bármelyikében és ezektől eltérő egy vagy több ágazatban egyaránt végez tevékenységet, az általános csekély összegű (de minimis) támogatás akkor nyújtható ez utóbbi egyéb tevékenységhez, ha a kedvezményezett megfelelő eszközökkel - úgymint a tevékenységek szétválasztásával vagy számviteli elkülönítéssel - biztosítja, hogy az a)-d) pontokban említett kizárt ágazatokban végzett tevékenységek ne részesüljenek általános csekély összegű (de minimis) támogatásban.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

Amennyiben a felhívás keretében támogatható tevékenység (az energiafelhasználás csökkentéséhez vagy megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazásához kapcsolódó tevékenységeket is ideértve) **Annex I.⁷ termék előállítására** irányul, akkor a felhívás tekintetében a 2023-2027-es időszakra vonatkozó mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás (11) – (14) pontja értelmében nem alkalmazandók az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra vonatkozó szabályok.

Amennyiben a felhívás keretében támogatható tevékenység részben⁸ vagy egészben nem Annex I termék előállítására irányul, akkor a felhívás keretében támogatható tevékenységek a 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás alapján uniós versenyjogi szempontból az alábbi jogcímen, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A felhívás 3.1.1. pontja alapján: - Az 1. célterület A) 1. a) pont, A) 2. a) pont, A) 3. a) pont, B) 1. a) pont, és B) 2. a) pont szerinti új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása. - Az 1. célterület A) 1. b) pont, A) 2. b) pont, és A) 3. b) pont szerinti tevékenység során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laborszerek beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása. - Az 1. célterület A) 1. c) pont, A) 2. c) pont, A) 3. c) pont, és B) 1. b) pont szerinti, üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése. - Az 1. célterület A) 1. e), A) 2. e) pont, A) 3. d) pont és B) 1. d) pont szerinti épületek,	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 32. vagy 41. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 34. alcíme szerinti regionális beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk vagy 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás⁹ (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet

⁷ az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 38. cikkében hivatkozott lista (I. melléklet)

⁸ Vagyis akkor is az uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályok alkalmazandók, amikor a tevékenysége csupán részben nem Annex I termék előállítására irányul.

⁹ Budapesti megvalósítási hely esetén

építmények építése, kialakítása, bővítése. - Az 1. célterület A) 1. f) pont, A) 2. f) pont, A) 3. e) pont, B) 1. e) pont és B) 2. b) pont szerinti energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások.		
- A felhívás 3.1.1. pontja alapján az 1. célterület A) 1. d) pont, A) 2. d) pont, A) 3. f) pont, és B) 1. c) pont szerinti tevékenységekhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek (N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet
A felhívás 3.1.1. pontja alapján a 2. célterület A) pont a)-c) alpontok szerinti tevékenységek: - Épületek, építmények hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése (Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró-csere / korszerűsítés, hővisszanyerő szellőzés korszerűsítése, létesítése stb.); - Épületek, építmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése (Fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszerek korszerűsítése, hőtermelők cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre, hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése, hulladékhő hasznosítási lehetőségek kiaknázása stb.); - Világítási rendszerek korszerűsítése (Fényforrások, világítótestek cseréje. Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek stb.);	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 38. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 40. alcíme szerinti épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 38a. cikk
A felhívás 3.1.1. pontja alapján a 2. célterület A) pont d) alpont szerinti épületgépészeti fejlesztések	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 38. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 40. alcíme szerinti

		épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 38a. cikk
- A felhívás 3.1.1. pontja alapján a 2. célterület A) pont d) alpont szerinti technológiai folyamatok, gépek, berendezések energetikai korszerűsítése (energiatakarékos technológiák kiépítése, energiatakarékos berendezések beszerzése.)	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 37. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 39. alcíme szerinti az épületek energiahatékonyságának kivételével az energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 38. cikk
- A felhívás 3.1.1. pontja alapján a 2. célterület B) pontja szerinti fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 39. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 41. alcíme szerinti megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 41. cikk
- A felhívás 3.1.2.1. pontja szerinti tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése.	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet
- A felhívás 3.1.2.2. pont 1. pontja alapján 2023. január 1-nél nem korábban megkezdett tervezési tevékenység, illetve a művelet előkészítéshez kapcsolódó, a felhívás 9.2 alfejezet 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségekhez kapcsolódó tevékenységek	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet

- A felhívás 3.1.2.2. pont 1. alpontja alapján a felhívás 9.2. fejezet 2.10. pontja szerinti immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek (szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése).	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 32. vagy 41. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 34. alcíme szerinti regionális beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk vagy 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás¹⁰ (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet
A felhívás 3.1.2.2. pont 2. alpontja alapján: - telepi infrastruktúra fejlesztése - az élelmiszeripari-, borászati, takarmányipari, illetve mezőgazdasági termék egyéb értéknövelése típusú tevékenységek ellátásához/végzéséhez kapcsolódó, a termeléshez, a vállalatirányításhoz, a belső nyilvántartási-, és a vállalati infokommunikációs rendszerekhez szükséges informatikai eszközök és szoftverek beszerzése; - ingatlan vásárlása	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 32. vagy 41. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 34. alcíme szerinti regionális beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk vagy 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás¹¹ (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet

¹⁰ Budapesti megvalósítási hely esetén

¹¹ Budapesti megvalósítási hely esetén

3.2.1 Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

A KAP ST keretében állami támogatás a Magyarországon székhellyel vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel rendelkező jogi személy, egyéni vállalkozó és adószámmal rendelkező magánszemély részére nyújtható.

Támogatáshalmazódás

Azonos vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmazható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy művelethez több forrásból igénybe vett összes állami támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

Amennyiben a 651/2014/EU bizottsági rendelet 8. cikk (4) bekezdésében meghatározott támogatás, a csekély összegű támogatás, a mezőgazdasági csekély összegű támogatás és a csekély összegű közszolgáltatási támogatás nem rendelkezik azonosítható elszámolható költségekkel, a támogatás bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmazható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes finanszírozási határértékig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmazható.

3.2.2 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

I. A regionális beruházási támogatás esetén:

A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) az Európai Unióról szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőknek nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 14. cikke és az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A regionális beruházási támogatás igénybevételének feltétele, hogy a tervezett beruházás olyan induló beruházásnak minősüljön, amelyet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Atr.) 25. § (1) bekezdése szerinti – Budapesten kívüli – területen kis- és középvállalkozás vagy nagyvállalkozás valósít meg.

Nagyvállalkozás esetén a termelési folyamat alapvető megváltozását eredményező beruházáshoz a támogatás akkor vehető igénybe, ha az elszámolható költségek összege meghaladja az alapvetően megváltoztatandó eredeti termelési folyamathoz kapcsolódó eszközökre a kérelem benyújtásának adóévével megelőző három adóévben elszámolt terv szerinti értékcsökkenés összegét.

Meglévő létesítmény termékkínálatának a létesítményben új tevékenységgel vagy termékkel történő bővítését eredményező induló beruházáshoz a támogatás akkor vehető igénybe, ha az elszámolható költségek legalább 200%-kal meghaladják az eredeti tevékenység keretében használt és az új tevékenység keretében is használni tervezett tárgyi eszközöknek és immateriális javaknak a beruházás megkezdése előtti adóévben nyilvántartott könyv szerinti értékét.

A beszerzett eszköznek újnak kell lennie.

A fenntartási kötelezettség nem akadályozza a gyors technológiai változások miatt a fenntartási időszak alatt korszerűtlenné vált vagy meghibásodott tárgyi eszköz cseréjét, ha a fenntartási időszak alatt a gazdasági tevékenység fenntartása az érintett régióban biztosított. A korszerűtlenné vált vagy meghibásodott és támogatásban már részesült tárgyi eszköz cseréjére a fenntartási időszakban a kedvezményezett állami támogatásban nem részesülhet. Az új eszköznek a lecserélt tárgyi eszközzel azonos funkcióval és azonos vagy nagyobb kapacitással kell rendelkeznie, továbbá a gyártási időpontja nem lehet korábbi, mint a lecserélt tárgyi eszközé.

Regionális beruházási támogatás esetében nagyberuházásnak az olyan induló beruházás minősül, amelyhez kapcsolódóan az elszámolható költség jelenértéken legalább ötvenmillió eurónak megfelelő forintösszeg.

Több támogatott beruházási műveletet egyetlen beruházási műveletnek kell tekinteni, ha azokat csoportszinten azonos kedvezményezett hároméves időszakon belül azonos NUTS 3 régióban kezdi meg.

Ha a jelenérték kiszámítása során az elszámolható költség meghatározásakor az egyetlen beruházási művelet nagyberuházásnak minősül, a teljes támogatás nem haladhatja meg a nagyberuházásra megállapított maximális támogatási intenzitást.

Annak kiszámításakor, hogy egy nagyberuházási művelet elszámolható költsége eléri-e az ötvenmillió eurónak megfelelő forintösszeget, a beruházás bekerülési értékebe tartozó tételek vagy a létrehozott új munkahelyek kétévi személyi jellegű ráfordításai közül a nagyobb értékűt kell elszámolható költségként figyelembe venni.

Regionális beruházási támogatás esetén a beruházás megkezdésének napja

a) építési munka esetén az építési naplóba történő első bejegyzés vagy az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás időpontja,

b) tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése esetén

ba) a vállalkozás általi első megrendelés napja,

bb) a ba) alpont szerinti megrendelés hiányában az arra vonatkozóan megkötött szerződés létrejöttének a napja,

bc) a ba) alpont szerinti megrendelés és a bb) alpont szerinti szerződés hiányában a beruházó által aláírással igazolt átvételi nap az első beszerzett gép, berendezés, anyag vagy termék szállítását igazoló okmányon,

d) az a)–b) pont közül több pont együttes megvalósulása esetén a legkorábbi időpont,

azzal, hogy nem tekintendő a beruházás megkezdésének a földterület megvásárlása, ha az nem képezi a beruházás elszámolható költségét, valamint az előkészítő munka költségének felmerülése.

A kedvezményezettnek a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg, a támogatás visszafizetésének terhe mellett nyilatkoznia kell arról, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőző két évben nem valósított meg áttelepítést¹² abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani, és kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházás üzembe helyezését követő legalább két évig nem

¹² a beruházó által megvalósított olyan tevékenység, amely esetében

a) a támogatási kérelmet benyújtó beruházó vagy a kérelmet benyújtó beruházóval egy vállalatcsoportba tartozó beruházó azonos vagy hasonló tevékenységet vagy annak egy részét az EGT megállapodás egyik szerződő felének területén található létesítményből (a továbbiakban: eredeti létesítmény) az EGT megállapodás egy másik szerződő felének területén található azon létesítménybe helyezi át, ahol a támogatott beruházásra sor kerül (a továbbiakban: támogatott létesítmény),

b) az eredeti, valamint a támogatott létesítményben előállított termék vagy nyújtott szolgáltatás legalább részben ugyanazokat a célokat szolgálja, és ugyanazon fogyasztói típus keresletét vagy igényeit elégíti ki, és

c) a kérelmet benyújtó beruházó vagy a kérelmet benyújtó beruházóval egy vállalatcsoportba tartozó vállalkozás valamely, az EGT-n belüli eredeti létesítményében folytatott azonos vagy hasonló tevékenység körében munkahelyek szűnnek meg.

kerül sor áttelepítésre abba a létesítménybe, amelyben a támogatási kérelem tárgyát képező induló beruházást meg kívánja valósítani.

II. A megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás esetén:

A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) az Európai Unióról szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőknek nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 41. cikke és az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

1. Megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás kizárólag új berendezéshez nyújtható.

2. A villamosenergia-tárolási projektekhez (ideértve a hőtárolást is) nyújtott beruházási támogatás abban az esetben nyújtható, ha

a) a beruházás megújulóenergia-termelésre és -tárolásra vagy

b) meglévő megújulóenergia-termelő létesítmény esetén kizárólag tárolásra

irányul, és a tárolást szolgáló berendezés energiájának évi legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt megújulóenergia-termelő létesítményből nyeri.

3. A biogáz (ideértve a biometánt is) előállításához és tárolásához nyújtott beruházási támogatás abban az esetben nyújtható, ha a támogatott üzemanyagok¹³ megfelelnek az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktaiban foglalt, a fenntarthatóságra és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás megtakarítására vonatkozó kritériumoknak, valamint az (EU) 2018/2001 irányelv IX. mellékletében felsorolt alapanyagból készültek.

4. A villamosenergia-tárolási projektekhez valamint a biogáz előállításához és tárolásához nyújtott beruházási támogatás esetén a termelés, az előállítás és a tárolás a 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 9. § (2) bekezdés 8. pontja szerinti értékhatár tekintetében egyetlen beruházási műveletnek minősül.

5. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekre irányuló beruházáshoz támogatás abban az esetben nyújtható, ha a 2012/27/EU irányelv, illetve a részben vagy egészben helyébe lépő későbbi jogszabályok rendelkezései szerinti hő- és villamosenergia külön-külön történő termeléséhez képest összességében primerenergia-megtakarítást eredményeznek¹⁴.

Ebben az esetben a beruházási támogatás nem nyújtható fosszilis tüzelőanyaggal működő kapcsolt energiatermelő létesítményhez, kivéve az olyan földgázzal működő kapcsolt energiatermelő létesítményt, amely esetében az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz lényegesen hozzájáruló és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében történő kiegészítéséről szóló 2021/2139/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. melléklet 4.30. szakaszával összhangban, a 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlati céloknak való megfelelés biztosított. Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekre irányuló beruházási támogatás nem nyújtható fosszilis tüzelőanyaggal működő kapcsolt energiatermelő létesítményhez, kivéve az olyan földgázzal működő kapcsolt energiatermelő létesítményt, amely esetében az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz lényegesen hozzájáruló és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében

¹³ A biogázüzemben képződő biogáz.

¹⁴ Az előírás kapcsán a támogatási kérelem benyújtásakor a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök szakértői nyilatkozatát szükséges csatolni.

történő kiegészítéséről szóló, 2021. június 4-i 2021/2139/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: 2021/2139/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet) 1. melléklet 4.30. szakaszával összhangban, a 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlati céloknak való megfelelés biztosított.

6. A megújuló energiaforrásokon alapuló, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez közvetlenül kapcsolódó villamosenergia- és hőtárolási projektekhez nyújtott beruházási támogatás a felhívás 3.2.2 II. 2. pontjában foglalt feltételek teljesülése esetén nyújtható.

III. Az épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás esetén:

A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) az Európai Unióról szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőknek nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 38a. cikke és az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás épületek energiahatékonyságát növelő beruházáshoz, felújításhoz nyújtható, ideértve az épületen belül található fűtő- vagy hűtőberendezések energiahatékonyságának javítását is.

A támogatás feltétele, hogy az épület primer energiában mért energiahatékonyságának

- a) meglévő épületek felújítása esetén legalább 20%-os javulását eredményezi a beruházást megelőző állapothoz képest,
- b) az épületek energiahatékonyságáról szóló, 2010. május 19-i 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv) 2. cikk 9. pontjában meghatározott egyetlen épületelem-típus telepítését vagy cseréjét érintő felújítás esetén legalább 10%-os javulását eredményezi a beruházást megelőző állapothoz képest,
- c) új épületek esetén legalább 10%-os javulását eredményezi a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozóan a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglalt küszöbértékhez képest.

Jelen felhívás 3.2.2 III. b) pontja alapján nyújtott támogatások összege nem haladhatja meg a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 2. § 23. pontja szerinti támogatási program energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó költségvetésének 30%-át.

A kezdeti primerenergia-igényt és annak becsült javulását a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 12. pontjában meghatározott energiahatékonysági tanúsítványra való hivatkozással kell megállapítani.

Épületek energia-hatékonyságát növelő beruházása, felújítása, ideértve az épületen belül található fűtő- vagy hűtőberendezések energiahatékonyságának javítása szerinti beruházáshoz kapcsolódóan támogatás nyújtható

- a) a megújuló energiaforrásból villamos energiát, fűtő- vagy hűtőenergiát előállító integrált helyszíni berendezések, különösen napelemek és hőszivattyúk telepítésére,
- b) a helyszíni megújulóenergia-létesítmények által termelt energia tárolására szolgáló berendezésekre, amennyiben a tárolást szolgáló berendezés energiájának évi legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt megújulóenergia-termelő létesítményből nyeri,
- c) az energiahatékony távfűtési és távhűtési rendszerhez való csatlakozáshoz, valamint az ehhez kapcsolódó berendezésekhez,
- d) az épületet használók számára elektromos töltő- és kapcsolódó infrastruktúra (ideértve a kábelcsatornák) kiépítéséhez és telepítéséhez, abban az esetben is, amennyiben a parkoló az épületen kívül helyezkedik el, de ahhoz fizikailag csatlakozik,
- e) az épület digitalizációját, különösen az épület okosfunkció-fogadási alkalmasságának növelését szolgáló berendezések (beleértve adathálózatok esetén, az épületen belüli passzív hálózatot és strukturált kábelezt), továbbá az épülethez tartozó ingatlanon található szélessávú infrastruktúra kiegészítő részeinek telepítéséhez,

- f) zöldtetőkbe, valamint az esővíz megtartására és felhasználására szolgáló berendezésekbe történő beruházásokhoz.

IV. Az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás esetén:

1. A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) az Európai Unióról szóló Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 38. cikke és az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

V. Csekély összegű támogatás esetén:

A támogatásra vonatkozó részletes szabályokat (ideértve a felhívásban használt fogalmak meghatározását) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet¹⁵ (a továbbiakban: általános de minimis rendelet) és az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Csekély összegű támogatás a kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az általános de minimis rendelet hatálya alá tartozó, bármely három évben Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 300 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az általános de minimis rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését amelyek a fúzió, felvásárlás és szétválás esetére tartalmaznak további rendelkezéseket.

A támogatás, az (EU) 2023/2832 bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatás kivételével, más csekély összegű támogatásokról szóló rendeletek alapján nyújtott csekély összegű támogatással 300.000 eurónak megfelelő forintösszegig halmozható.

A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az általános de minimis rendelet 7. cikk (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A támogatást nyújtó az általános de minimis rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a kedvezményezett részére a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az (EU) általános de minimis rendeletre.

A támogatás euró és forint közötti átváltásánál a 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet 35. §-a alapján kell eljárni.

A több részletben fizetendő támogatást az odaítélése időpontjában érvényes értékére kell diszkontálni. A diszkontálás céljára és a bruttó támogatástartalom kiszámításához az odaítélés idején érvényes referenciárátát kell alkalmazni.

¹⁵ Megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapja L sorozatának 2023. december 15-i kiadásában, hatályos 2024. január 1-től.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki-szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges.

I. Általános elvárások:

1. **A támogatott műveletnek kapcsolódnia kell a TEÁOR 10 vagy 11 szerinti (kivéve TEÁOR 1020) valamely feldolgozási tevékenységhez, vagy mézkesztereléshez, vagy gyapjúfeldolgozáshoz, vagy kenderfeldolgozáshoz, vagy trágyafeldolgozáshoz, vagy az egészséges állatok vágásából származó, a 1069/2009/EK rendelet 10. cikk szerinti 3. kategóriába sorolt állati melléktermékek feldolgozásához, vagy illóolaj lepárláshoz.**
2. A művelet költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint a szokásos piaci árak történő megfelelést a támogatási okirat véglegessé válását követően is biztosítani kell, továbbá a műveletnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költség szerkezet-módosítás esetén is.
3. A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
4. A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP törvényben és a KAP Vhr-ben foglaltaknak.
5. A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
6. A kedvezményezettnek a támogatási kérelem benyújtó felületén üzleti tervet kell rögzíteni a 4. melléklet szerint.
7. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a jóváhagyott megvalósítási helyen rendeltetésszerűen üzemeltetni.
8. Az agrártámogatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítését meghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét a kedvezményezettnek a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV. 9.) AM rendelet alapján kell bejelenteni.
9. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.
10. A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra valamint a Horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.
11. A kedvezményezett köteles a tartami értékelési szempontok részét képező digitalizációs kérdőívet a támogatási kérelem beadásakor kitölteni. A kedvezményezett a kérdőívet a fenntartási időszak végén is köteles ismételtén kitölteni.
12. A felhívás keretében kizárólag a felhívásnak, valamint a művelet céljának megfelelő méretű, funkciójú, kialakítású tevékenységek támogathatók.
13. Ha a kedvezményezett ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódóan 10%-kal megemelt támogatási intenzitásban részesült, úgy köteles a mezőgazdasági és/vagy élelmiszer-feldolgozási / borászati és/vagy takarmány-előállítási és/vagy egyéb feldolgozási ágazathoz kapcsolódó üzemméret vonatkozásában legalább 30%-os arányban ökológiai vagy ökológiai átállási státuszú üzemméretét fenntartani.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások:

1. **Építési tevékenység esetén** a támogatási kérelemhez a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációt csatolni kell.

Építési tevékenység esetén a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a 2. melléklet szerinti nyilatkozatot arról, hogy mely tevékenység minősül építési engedély vagy bejelentés köteles tevékenységnek, és melyek az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységek.

Napkollektoros rendszer, illetve a csatlakozási ponton az összesített – az inverter névleges teljesítménye alapján – 50 kVA kiserőművi csatlakozási teljesítményt meg nem haladó napelemes rendszer esetében nem szükséges tervezői nyilatkozatot benyújtani (a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtása ebben az esetben is szükséges).

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

2. Engedélyköteles építési és/vagy bányakapitánysági engedélyezéshez kötött tevékenység esetén az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló, végleges építési és/vagy bányakapitánysági engedélyt a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt (ha korábban nem került benyújtásra).
3. Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges használatbavételi engedélyt, vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette.
4. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.

Amennyiben a művelet megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani. Legkésőbb az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi létesítési engedélyt és a záradékolt építészeti-műszaki tervdokumentációt.

A záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi üzemeltetési engedélyt, vagy a vízügyi hatóság igazolását/nyilatkozatát arról, hogy a vízügyi hatóság nyilvántartásában szerepel az objektum annak azonosítószáma alapján, és a használatbavételét/az üzemeltetését tudomásul vette. Ennek hiányában az üzemeltetési engedélyezési kérelem vagy a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolás/nyilatkozat csatolása szükséges. Nem engedélyköteles vízjogi tevékenység esetén az első érintett kérelemhez mellékelni kell a bejelentési kötelezettség teljesítéséről és annak vízügyi hatóság részéről történő elfogadásáról szóló igazolást/nyilatkozatot.

5. Építéssel járó tevékenység esetén az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha az építési tevékenység nem építési engedélyköteles és/vagy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet alapján nem állna fenn az építésnapló-vezetési kötelezettség, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető.
6. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése, csak szereléssel járó fejlesztések esetén (például: lámpacsere) nem szükséges tervezői nyilatkozatot benyújtani arról, hogy a tevékenység nem engedélyköteles. Továbbá e tevékenységek esetében elegendő technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz, valamint vázrajz benyújtása, építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtására nincs szükség. Adott technológia vagy fejlesztés esetében - amennyiben a technológiai leírás nem tartalmazza – tervezői, kivitelezői vagy forgalmazói nyilatkozatot kell arról benyújtani, hogy az adott tevékenység megvalósítása csak szereléssel jár, építési elemeket nem tartalmaz.
7. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése esetén nem szükséges építési napló és felmérési napló vezetése, illetve műszaki ellenőr alkalmazása.

8. Hálózatra termelő, valamint vissz-wattos napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentőt, vagy a szolgáltató által kibocsátott „Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez” tárgyú dokumentumot a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani, melynek dátuma legkésőbb a támogatási kérelemmel kapcsolatos hiánypótlás benyújtásának dátuma lehet.

Az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetés feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, amelyet az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.

A záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyel kötött hálózathasználati szerződés megléte, amelyet a záró kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.

9. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. Energiahatékonyság javítására, illetve megújuló technológia alkalmazására vonatkozó műveletekkel kapcsolatos elvárások:

1. **Az energiafelhasználás csökkentését célzó – a 3.1.1. pont 2. célterület A) pontja alapján támogatott – tevékenységek esetén legalább 10% fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás, kivéve a jelen fejezet 2. pontjában szereplő komplex (vagyis épület és technológia együttes) fejlesztés esetét. A minimálisan elvárt 10%-os hatékonyságjavulást az alábbiak szerint szükséges igazolni.**

A) Az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet) hatálya alá tartozó épületek - kivéve az 1. § (2) bekezdés e) pont alatti kategóriába tartozó épületek - energetikai-korszerűsítése esetén a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerint a meglévő állapotra energetikai tanúsítványt kell kiállíttatni, valamint a tervezett állapotra vonatkozóan az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 9/2023. (V.25.) ÉKM rendelet (a továbbiakban: ÉKM rendelet) szerinti számításokat kell készíteni. A számításokat alátámasztó munkarészben meg kell határozni a felújításra irányuló javaslatok energetikai minőségét és az azokkal elért energia-megtakarítást az összesített energetikai mutatóban. A korszerűsítéssel érintett szerkezetnek és az ÉKM rendelet szerinti jelentős felújítás esetén az egész épületnek meg kell felelnie az ÉKM rendelet 1. mellékletében meghatározott általános követelményeknek. A művelet fizikai befejezését követően ugyancsak szükséges elkészíttetni, illetve benyújtani az épületenergetikai tanúsítványt, illetve a fentiek szerint a fajlagos energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat. Mindkét esetben a fajlagos energiahatékonyság alapja az energetikai tanúsítvány, ám azt ki kell egészíteni a technológiára vonatkozó energetikai adatokkal, és az energetikai hatékonyság javulását a teljes építményen, az épület és a technológia összességén kell kimutatni. A 10 %-os javulást ebben az összesített értékben kell elérni.

B) Hűtéssel és fűtéssel el nem látott építmények (a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés e) pont alatti kategóriába tartozó épület), illetve a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá nem tartozó épületek energetikai felújítása esetén az érintett építmények energetikai méretezését a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által el kell végeztetni, illetve energetikai számítást kell készíttetni és benyújtani. Ebben a 10 %-os fajlagos energia-megtakarítást igazolni kell a meglévő és a tervezett állapotra vonatkozóan.

Az energetikai hatékonyság javulást a felújítással érintett épület(rész) egészének vonatkozásában kell vizsgálni és számítással igazolni. Ettől eltérni kizárólag az alábbi (műszakilag ésszerűen elválasztható) esetekben lehet:

- a) Valamely gépészeti, villamos alrendszer felújítása: amennyiben a kedvezményezett nem újít fel épületet, csak és kizárólag valamely gépészeti alrendszert (pl.: a használati melegvíz-ellátást, vagy fűtést, vagy mesterséges szellőztetést, vagy világítást stb.) korszerűsít, úgy elég az adott alrendszer esetében igazolni az éves fajlagos (négyzetméterre vetített, primer energiában kifejezett) energiafogyasztás 10%-os csökkenését.

- b) A teljes gépészet felújítása: amennyiben a kedvezményezett több gépészeti alrendszer felújítására kér támogatást, de épületet nem újít fel, úgy a 10%-os csökkenést a teljes gépészetre szükséges igazolni.
- c) Az épület építészeti felújítása: amennyiben a kedvezményezett kizárólag az épület építészeti felújítására kér támogatást (de gépészeti rendszert nem korszerűsít), úgy az épület jelenlegi fajlagos hőveszteség-tényezőjét kell összehasonlítani a korszerűsítés utánival és elérni a 10% javulást.

A művelet fizikai befejezését követően ugyancsak el kell készíteni a fajlagos energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

C) Energiahatékonyság javítását célzó, technológiát fejlesztő beruházás esetén a technológia egységre vetített energiaigény 10%-os fajlagos energiajavulását a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő szakértőnek kell igazolni energetikai számítással. A jelenlegi (felújítást közvetlenül megelőző) adatokra alapozva igazolni kell a technológia fajlagos energiafogyasztását. Vagyis ki kell mutatni éves szinten az egységnyi (tonna, m³, db. stb.) termék előállításához közvetlenül (kizárólag a technológia működtetéséhez) szükséges energiát, és mindezt fogyasztási és termelési adatokkal alátámasztani, illetve az éves fajlagos energiafogyasztást primer energiára át kell számítani és összehasonlítani a felújítás utáni fajlagos (technológiai) energiafogyasztásával. A művelet fizikai befejezését követően ugyancsak el kell készíteni a fentiekben részletezett jogosultságokkal rendelkező mérnökkel, illetve a záró kifizetési kérelemhez be kell nyújtani az energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

2. Az energiafelhasználás csökkentését célzó – a 3.1.1. pont 2. célterület A) pontja alapján támogatott -, épület és technológia együttes korszerűsítését célzó, komplex fejlesztés megvalósítása esetén a teljes művelet vonatkozásában 10% energiafogyasztás csökkenés az elvárás. Az energetikai hatékonyság javulását a teljes művelet vonatkozásában szükséges vizsgálni. Amennyiben tehát épület felújításra és technológia korszerűsítésére is sor kerül, az energiahatékonyság javulást a támogatott építések és technológiai beruházások összességén kell kimutatni. Ennek megfelelően amennyiben a kedvezményezett az adott művelet keretében a jelen fejezet 1. pont A-B-C alpontokban leírt esetekből többfelé is kér támogatást, úgy az egyes részterületekre jellemző jelenlegi és tervezett energiafogyasztást abszolút energiában kell megadni (azonos mértékegységben kell kifejezni), és összesíteni kell. Az összesített jelenlegi energiafogyasztáshoz képest kell elérni 10%-os csökkenést az összesített tervezett energiafogyasztásban.

3. Megújuló energiaforrást hasznosító technológia létesítése (a 3.1.1. pont 2. célterület B) pont szerint) tevékenység esetén a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt, a fenntartási időszakra vonatkozó, éves átlagban kimutatott várható (becsült) villamos és/vagy hőenergia fogyasztási adatokat a támogatási kérelem mellékleteként minden esetben be kell nyújtani. A számításban egyértelműen ki kell mutatni, hogy a támogatási kérelemben megvalósítani kívánt fejlesztéssel az érintett üzemből a megújuló energiaforrást hasznosító berendezés(ek) éves termelési kapacitása nem haladja meg az adott fogyasztási hely (a fejlesztéssel érintett üzem) éves tervezett villamosenergia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztását. A számításban a már meglévő és a felhívás keretében igényelt támogatás segítségével telepítendő megújuló energiaforrást hasznosító berendezések termelési kapacitását is figyelembe kell venni a termelési kapacitás megállapításánál.

4. A megvalósítandó megújuló energiaforrást hasznosító berendezés, technológia, létesítmény termelési és tárolási kapacitása nem haladhatja meg az adott fogyasztási hely (a fejlesztéssel érintett üzem) villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigény mértékét (vagyis az előállított energiamennyiség nem lépheti túl az üzem átlagos éves energiafogyasztását).

5. A művelet eredményeképp megtermelt villamos energia hálózatba történő értékesítése engedélyezett, de a hálózatba betáplált elektromos energia éves mennyisége nem haladhatja meg az adott telephely (a fejlesztéssel érintett üzem) éves energiafogyasztását, az értékesített energia mennyisége a fenntartási időszak évei alatt nem lehet több mint az üzem által vásárolt energia mennyisége. A már meglévő vagy – akár a KAP ST valamely egyéb pályázati felhívása keretében támogatott - telepítendő megújuló energiaforrást hasznosító berendezések termelési kapacitását is figyelembe kell venni a termelési kapacitás megállapításánál.

6. Anaerob lebontás (biogáz technológia) alkalmazása esetén a felhasznált gabonafélék, valamint a keményítő- és cukortartalmú növények (hulladékok, aratási maradványok, melléktermékek kivételével) aránya nem érheti el a betáplált inputanyagok mennyiségének 50 %-át. Az előírás alátámasztására a kedvezményezettnek rendelkeznie kell olyan kimutatással (pl.: üzemnapló, alapanyag mérleg, a rendszer részét képező elektronikus nyilvántartás), amelyben folyamatosan, naprakészen szerepel a betáplálásra kerülő alapanyagok típusa (megnevezése) és mennyisége.

7. Anaerob lebontás alkalmazása esetén talajjavításra alkalmas minőségű fermentum (biogáztrágya) előállítása és felhasználása. Az előírás teljesítésének igazolása talajvédelmi hatóságtól beszerzett engedély alapján történik, amelynek legkésőbb a fenntartási időszak 1. évének végére rendelkezésre kell állnia.

8. Mezőgazdasági eredetű biomassza alapú megújuló energia megoldás alkalmazása esetén az alapanyag csak az Európai Unióról szóló Szerződés 1. számú mellékletében szereplő mezőgazdasági termék (a továbbiakban: Annex I. termék), valamint Annex I. termék előállítása, felhasználása során keletkező melléktermék lehet. Az előírás alátámasztására a kedvezményezettnek rendelkeznie kell olyan kimutatással (pl.: üzemnapló, alapanyag mérleg, a rendszer részét képező elektronikus nyilvántartás), amelyben folyamatosan, naprakészen szerepel a betáplálásra kerülő alapanyagok típusa (megnevezése).

9. Amennyiben a mezőgazdasági eredetű biomassza alapú energia-előállítás esetén az elsődleges cél villamos energia előállítása, úgy a technológiai önfogyasztás **felett keletkezett hő legalább 25%-át saját üzemben belül hasznosítani kell.** Az előírás alátámasztására a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt számítás benyújtása szükséges a fenntartási időszakra vonatkozóan.

10. Kizárólag olyan rendszerek kiépítése támogatható, melyek megfelelnek a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak. A megfelelést a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépésznek vagy energetikus mérnöknek kell igazolnia.

11. Amennyiben a tervezett művelet a fentiekben részletezett valamelyik előírással érintett, akkor a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a feltételnek való megfelelést alátámasztó leírást, tervet, számítást, dokumentációt.

IV. A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatással megvalósított beruházás tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a támogatóhoz történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélendő.
2. Építési tevékenység megvalósítása esetén a támogatási és kifizetési kérelem összeállítása során a Magyar Államkincstár, mint az IH közreműködő szerve és, mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár)– honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezését a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint kell elvégezni. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárak mértékéig, közbeszerzési eljárás lefolytatásával megvalósuló beruházás esetén a támogatási okiratban a tevékenységre jóváhagyott összeg mértékéig lehet elszámolni. Ha a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY nem

tartalmazza az elszámolandó építési tételt, akkor – a kifizetési kérelem és a támogatási kérelem benyújtása közötti időszakon belül – az utolsó olyan, érvényes ÉNGY-t kell figyelembe venni, amelyben az építési tétel szerepelt.

3. Építési tevékenység megvalósítása esetén a kedvezményezett az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is benyújtja a kifizetési kérelemhez. A számlarészletezőnek különösen az alábbi tartalmi elvárásoknak kell megfelelnie:

- a számla kiállítója által hitelesítésre került
- hivatkozik a kapcsolódó számlájára
- tartalmazza az áfa összegét a kapcsolódó tevékenység azonosítóját, a tétel ÉNGY szerinti kódját és megnevezését, a mennyiséget, az egységárat, valamint az összesített árat.

Ha az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatóak be az ÉNGY tételazonosítói szerint, akkor a kedvezményezett legalább három, azonos funkcióra vonatkozó összehasonlítható műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett személyétől független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, vagy magyar nyelvű fordítást is tartalmazó, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező árajánlatot köteles csatolni a támogatási kérelméhez.

4. A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás, amely olyan ajánlattevőtől származik, aki/amely a KAP Vhr. 5. melléklet 2.3.2.5. pontjában foglaltak alapján nem minősül függetlennek.

Érvénytelen ajánlat nem vehető figyelembe alátámasztó dokumentumként. Az előírás betartása a kedvezményezett felelőssége.

Az árajánlatok kiállításával és érvényességével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

5. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb árajánlattal rendelkező építési tételt kell feltüntetni, amelyet szakmai indokollással kell ellátni.
6. **Gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független forgalmazótól származó, azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező gépre, eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó árajánlatot.** A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő összességében legkedvezőbb ajánlattal rendelkező gépet, eszközt vagy technológiai berendezést kell feltüntetni, mint elfogadott árajánlatot, amelyet szakmai indokollással kell ellátni. Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.
7. Szolgáltatás vásárlása esetén (könyvvizsgálat, a műveletmenedzsment és a művelet-előkészítés kivételével) szintén három árajánlat benyújtása szükséges.
8. A forinttól eltérő pénznemben kiállított árajánlat esetén az árajánlatban szereplő építés megvalósításának, gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzésének költségét és az arra jutó támogatás összegét az árajánlat kiállításának időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha az árajánlat magyar forintban is tartalmazza az elszámolni kívánt tétel értékét, úgy a magyar forintban megadott érték tekintendő az árajánlat érvényes értékének.
9. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott művelettel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra, beépítésre került. Az ÉNGY-ben szereplő építési tételek esetén az anyagköltség a hozzá kapcsolódó munkadíj költséggel együtt, ugyanazon számla alapján kerülhet elszámolásra.
10. A műszaki teljesítmény igazolása valamennyi beépítésre kerülő építési termék vonatkozásában kötelező, az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során

a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltak szerint, melyet a Támogató felszólítására kell bemutatni.

11. A művelet keretében kizárólag olyan **első üzembe helyezésű**, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított **legfeljebb három éve gyártott gép, eszköz, technológiai berendezés** beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.
12. A beszerezni kívánt gépeknek, eszközöknek, technológiáknak meg kell felelniük a vonatkozó európai uniós irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.
13. A művelet megvalósítási helye (nem helyhez rögzítetten üzemeltethető támogatott gép, berendezés állandó tárolási helye) a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam alatt, valamint a műveletmegvalósulás befejezését követően a fenntartási időszak alatt kizárólag a támogató előzetes hozzájárulásával–változtatható meg. Építési tevékenységet tartalmazó művelet esetén a megvalósítási hely módosítására irányuló változás-bejelentés – a hatósági kötelezés miatt szükséges módosítás kivételével – a támogatási döntés véglegessé válását követő 6 hónapon túl nem nyújtható be.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelethez nem igényelhető. A támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelet a támogatási kérelem teljes visszautasítását vonja maga után.

A művelet megvalósítását a **támogatási kérelem benyújtását követő napon** a kedvezményezett **saját felelősségére megkezdheti**, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére, és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

Felújításra, vagy bővítésre irányuló műveletelem a Kincstár által lefolytatott, előzetes helyszíni szemlét követően kezdhető meg. Az előzetes helyszíni szemlét megelőzően megkezdett felújítás/bővítés műveletelem az érintett – előzetes helyszíni szemle nélkül megkezdett - műveletelem elutasítását vonja maga után. A felújításnak/bővítésnek minősülő támogatott tevékenységnek a pénzügyileg és műszaki-fizikai értelemben is elkülöníthető eleme kerül elutasításra, ha az építési tevékenységet, vagy azt megelőző bontási tevékenységet megkezdte a kedvezményezett, és emiatt eredeti/kiinduló állapot a szemlén nem ellenőrizhető.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket a művelet részeként nem lehet elszámolni a következők kivételével: a **2023. január 1. napjánál nem korábbi dátummal kiállított tervezési dokumentáció költsége**, illetve a **9.2 alfejezet 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségek** elszámolhatók.

A támogatott művelet megkezdésére és fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályokat az ÁÚF tartalmazza.

4.2. Művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított **legfeljebb 24 hónap** áll rendelkezésre.

A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 25. hónap utolsó napja.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. Közbeszerzési kötelezettség

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a művelet keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény, valamint az irányadó egyéb jogszabályokban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatást az ÁÚF tartalmazza.

5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ben foglaltaknak megfelelnek, és a művelet szempontjából ennek megfelelően **rendezett tulajdoni és/vagy használati viszonyokat a kedvezményezett biztosítja és igazolja a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg.**

5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli. A kedvezményezett a záró kifizetési kérelem elfogadásáról szóló döntés meghozatalától számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulása

A kedvezményezett a művelet megvalósításával hozzájárul a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elérendő célértéket meghatároznia. Az indikátor célértékek teljesítéséhez a felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD04a_E02_FON_73- (Mezőgazdasági termékek értéknövelése)	R.39. A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a bioökonómián alapuló gazdaságok száma	4.600	O.24 A támogatásban részesülő, a gazdaságon kívüli termelő beruházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	1978
RD04b_E03_FOF_73 (Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld)	R.15. A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó	131 MW	O.24 A támogatásban részesülő, a gazdaságon kívüli termelő beruházásokra	334

beruházások támogatása)	megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassa-alapú energiák termelését is beleértve (MW)		irányuló műveletek vagy egységek száma	
	R.16. Az éghajlattal kapcsolatos beruházások: A KAP keretében az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint megújuló energia vagy biológiai anyagok előállításához hozzájáruló beruházás-támogatásban részesülő gazdaságok aránya	2,98%		

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A kedvezményezett köteles a 3. mellékletben foglaltak szerint a monitoring rendszer működtetéséhez szükséges adatokat megadni.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre hívhatja fel.

7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok

Támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt feltételeknek:

1. Nem hiánypótlatható jogosultsági feltétel:

- a kedvezményezettnek átlátható szervezetnek kell minősülnie az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

Ha a nem hiánypótoltható jogosultsági feltételnek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. Hiánypótoltható jogosultsági feltételek:

- a) a felhívás 13.1.1. pontja szerint a támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.

Ha a hiánypótoltható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

Ugyanazon tárgykörben hiánypótlásra csak egyszer van lehetőség.

3. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek a 4. mellékletben meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **legfeljebb 100 pont adható**. Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a **40 pontot**, továbbá az üzleti terv minőségére adható **pontszámon belül a 25 pontot, valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot**. Ezen utóbbi mértéke a 40 pontot meghaladhatja, figyelemmel a támogathatónak ítélt kérelmek számára.

A tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez külön jogkövetkezmények fűződnek, amelyeket a 10. fejezet tartalmaz.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül.

8.2. Igényelhető támogatás

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- **legfeljebb 200 millió Ft.**

A támogatás maximális mértéke (az egyes támogatási kategóriákra irányadó részletszabályok figyelembe vételével):

- az **1. célterületen** az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**,
- a **2. célterület A) pontja** esetében („Energiahatékonyság javítására vonatkozó tevékenységek”) az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**.
- **A 2. célterület B) pontja** („Megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák alkalmazása”) esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség **70%-a**.

A korlátozottan elszámolható költségek (a 9.2. 1. pontja szerint) és az immateriális javak költségeinek vonatkozásában a támogatás mértéke a támogatási kérelemben szereplő elfogadott legalacsonyabb támogatási intenzitású tevékenység alapján kerül megállapításra. (Tehát ilyen típusú tevékenységek esetében a támogatás mértéke megegyezik a támogatási kérelemben szereplő legalacsonyabb támogatási intenzitású tevékenység támogatási mértékével.)

Az alábbi esetekben az 1. célterület és a 2. célterület A) pontja kapcsán az alaptámogatáshoz képest emelt támogatási intenzitás érvényesíthető:

- Az ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett 10%-kal megemelt támogatási intenzitásra jogosult, ha erről a kedvezményezett a támogatási kérelem benyújtó felületén nyilatkozik és:
 - A támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évben legalább 1,5 millió Ft értékben értékesített ökológiai minősítésű terméket.
- A kollektív módon megvalósuló beruházás¹⁶ 10%-kal megemelt támogatási intenzitásra jogosult.

A kedvezményezett a felhívásban tervezett művelet tekintetében további többlettámogatásra jogosult, ha a beruházás megvalósításához igénybe vett beruházási hitelhez kamattámogatást, illetve a beruházási hitelhez kapcsolódó intézményi kezességvállalás díjához díjtámogatást igényel.

Az intézményi kezességvállalás díjához kapcsolódóan legfeljebb 5%, a beruházási hitel kamatához kapcsolódóan legfeljebb 10% mértékű többlettámogatás igényelhető, azzal, hogy az igénybe vehető többlettámogatás maximális mértéke nem haladhatja meg a 7. mellékletben, az egyes támogatott tevékenységekre meghatározott alaptámogatás és igényelhető többlettámogatás együttes mértékét.

Az igénybe vehető összes többlettámogatást az egyes támogatási kategóriára számított többlettámogatások összege adja. Az 5 %-os kezességi díj és 10%-os és kamatköltség támogatás külön-külön meghatározott maximális keretei esetében, támogatási kategóriánként a számított többlettámogatás mértékéig az érintett elszámolható költségek maximum 5 és 10%-áig vehető igénybe a kezességi díj és kamattámogatás. E támogatások az „A KAP Stratégiai Terv felhívásai alapján támogatott beruházások megvalósításához kapcsolódóan kamat és intézményi kezességvállalási díj támogatása” című (KAP-RD01a-RD01c-RD01d-RD01e-RD02-RD04a-RD04b-RD12-1-25 kódszámú) pályázati felhívás keretében, e felhívás alapján elnyert támogatási okirat birtokában igényelhetők. Az összesen elnyerhető támogatás összege – egybeszámítva a jelen felhívás alapján elnyert alap beruházási támogatást, a kamattámogatást, valamint a kezességi díjtámogatást – nem haladhatja meg a jelen felhívásban meghatározott maximálisan igényelhető támogatási összeget, azaz 200 millió forintot.

I. A regionális beruházási támogatási intenzitás legmagasabb mértéke

Az SA.63934 (2021/N) számú ügyben hozott C(2021)6653 számú, 2021. szeptember 16-i bizottsági határozat és az SA.107119 (2023/N) számú ügyben hozott C(2023)3069 számú, 2023. május 12-i bizottsági határozat szerinti regionális támogatási térkép alapján meghatározott maximális támogatási intenzitások alkalmazandók azzal, hogy az így számított támogatási intenzitás nem haladhatja meg a KAP Stratégiai Tervben meghatározott 50%-os támogatási mértéket:

A vissza nem térítendő, regionális beruházási támogatás formájában nyújtható alaptámogatáshoz képest emelt támogatási intenzitást, és a beruházási hitel kamatához igényelhető többlettámogatás, és/vagy az intézményi kezességvállalás díjához kapcsolódó többlettámogatás lehetőségeit és mértékét a 7. melléklet - Támogatási intenzitások összefoglaló táblázata mutatja be.

A jelenértéken 50 millió eurót meghaladó elszámolható költséggel rendelkező nagyberuházások esetében az alkalmazható maximális támogatási intenzitás

- a) ötvenmillió euró elszámolható költségréstől az alkalmazandó támogatási intenzitás száz százaléka,

¹⁶ Kollektív műveletnek minősül a termelői csoport, a termelői szervezet, a termelői integrációs szervezet, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott művelet.

b) az ötvenmillió euró és a száztízmillió euró közötti elszámolható költségrészre az alkalmazandó támogatási intenzitás ötven százalék és

c) a száztízmillió euró feletti elszámolható költségrészre az alkalmazandó támogatási intenzitás harmincnégy százalék.

Annak kiszámításakor, hogy egy nagyberuházás elszámolható költsége eléri-e a jelenértéken 50 millió eurónak megfelelő forintösszeget, a beruházás elszámolható költségeibe tartozó tételek vagy a létrehozott új munkahelyek személyi jellegű ráfordításai közül a nagyobb értékűt kell elszámolható költségként figyelembe venni.

Nagyberuházás esetén az odaítélhető összes állami támogatás összegéből le kell vonni a beruházás megkezdését megelőző háromszor háromszázhatvanöt napos időszakban a kedvezményezett által vagy a kedvezményezettől független harmadik félnek nem minősülő beruházó által azonos vármegyében megkezdett olyan beruházáshoz vagy beruházásokhoz odaítélt állami támogatás jelenértéken meghatározott összegét, amely azonos vagy hasonló tevékenységet valósít meg (összeszámitási szabály).

Ha az összeszámitási szabály figyelembevétele nélkül az adott beruházáshoz nyújtható állami támogatás jelenértéken kisebb, mint a fenti bekezdés szerint meghatározott támogatási összeg, akkor ez a kisebb összeg az odaítélhető állami támogatás felső korlátja. Ellenkező esetben állami támogatás a fenti bekezdésben meghatározott összegig nyújtható.

II. A megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatási intenzitás mértéke: :

	Nagyvállalkozás	Középvállalkozás	Kisvállalkozás
Ha a támogatott beruházás megújulóenergia-termelésre - ideértve az (EU) 2018/2001 irányelv VII. mellékletének megfelelő hőszivattyúkat -, megújuló energiaforrásokon alapuló nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre irányul.	45%	55%	65%

III. Az épület-energiatahatékonsági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás intenzitás maximális mértéke, azzal, hogy az így számított támogatási intenzitás nem haladhatja meg a KAP Stratégiai Tervben meghatározott 50%-os maximális támogatási mértéket:

	Budapesten	Budapesten kívül
a) Amennyiben a vonatkozó uniós szabványoknak minősülő energiatahatékonsági minimumszabványoknak való megfelelés érdekében végrehajtott beruházás keretében kizárólag a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk (9) bekezdésében meghatározott egyetlen épületelem-típus telepítésére vagy cseréjére kerül sor, és a támogatást kevesebb, mint 18 hónappal az uniós szabványok hatálybalépése előtt nyújtják.	15%	30%
b) Az a) pont alá nem tartozó esetben, amennyiben a beruházásra a vonatkozó uniós szabványoknak minősülő energiatahatékonsági minimumszabványoknak való megfelelés érdekében kerül sor és a	20%	35%

	Budapesten	Budapesten kívül
támogatást kevesebb, mint 18 hónappal az uniós szabványok hatálybalépése előtt nyújtják.		
c) Amennyiben a beruházás kizárólag a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk (9) bekezdésében meghatározott egyetlen épületelem-típus telepítését vagy cseréjét érinti, és a beruházás nem tartozik az a) pontban foglalt eset alá.	25%	40%
d) Minden egyéb, az a)-c) pontok alá nem tartozó esetben.	30%	45%

A táblázatban szereplő támogatási intenzitás

1. közép vállalkozás esetén **10 százalékponttal**, kisvállalkozás esetén **20 százalékponttal növelhető**, és
2. **15 százalékponttal növelhető**, ha a támogatás az épület primer energiában mért energiahatékonyságának legalább 40%-os javulását eredményezi a beruházás előtti helyzethez képest, feltéve, hogy a beruházás a megvalósításától számított 18 hónapon belül az épület energiahatékonyságát az uniós szabványnak minősülő energiahatékonysági minimumkövetelmények által előírt szint fölé emeli.

Legalább 10%-os energiahatékonyság-javulást eredményező épület-energiatermelési intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás összege nem haladhatja meg az Atr. 2. § 23. pontja szerinti támogatási program energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozó költségvetésének 30%-át.

A vissza nem térítendő, épület-energiatermelési intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás formájában nyújtható alaptámogatáshoz igényelhető többlettámogatás lehetőségeit és mértékét a 7. melléklet - Támogatási intenzitások összefoglaló táblázata mutatja be.

IV. Az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás intenzitása nem haladhatja meg az elszámolható költségek 30%-át azzal, hogy az így számított támogatási intenzitás sem haladhatja meg a KAP Stratégiai Tervben meghatározott 50%-os maximális támogatási mértéket.

A támogatási intenzitás

- a) közép vállalkozás esetén 10 százalékponttal, kisvállalkozás esetén 20 százalékponttal, és
- b) a regionális támogatási térkép szerinti területen megvalósuló beruházás esetén 15 százalékponttal növelhető.

A vissza nem térítendő épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás formájában nyújtható alaptámogatáshoz igényelhető többlettámogatás lehetőségeit és mértékét a 7. melléklet - Támogatási intenzitások összefoglaló táblázata mutatja be.

V. Általános csekély összegű (de minimis) támogatás esetén az alap támogatási intenzitás nem haladhatja meg a KAP Stratégiai Tervben meghatározott 50%-os maximális támogatási mértéket.

A vissza nem térítendő általános csekély összegű (de minimis) támogatás formájában nyújtható alaptámogatáshoz képest emelt támogatási intenzitást, és a beruházási hitel kamatához igényelhető többlettámogatás, és/vagy az intézményi kezességvállalás díjához kapcsolódó többlettámogatás lehetőségeit és mértékét a 7. melléklet - Támogatási intenzitások összefoglaló táblázata mutatja be.

8.3. Igényelhető előleg

A kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet, melynek mértéke a kedvezményezett választása szerint:

- a) a támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg, illetve az el nem számolt, vagy elszámolásra be nem nyújtott költségekre jutó támogatási összeg **legfeljebb 25%-a**, de maximum 50 millió forint lehet, amellyel való teljes elszámolást követően **újabb legfeljebb 25% előleg igényelhető, vagy**
- b) **egy alkalommal** a támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg, illetve az el nem számolt, vagy elszámolásra be nem nyújtott költségekre jutó támogatási összeg **legfeljebb 50%-a lehet.**

Ha a kedvezményezett az elszámolható költségek egy részével és ezáltal az arra jutó támogatással már elszámolt, vagy azok vonatkozásában kifizetési kérelmet nyújtott be, akkor az elszámolásra benyújtott költségekre, illetve támogatásra előleg már nem igényelhető.

Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető.

Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni. Az előleg teljes összegével az igényelt előleg folyósítását követően - a KAP Vhr. 81.§ (1) bekezdésétől eltérően - **legkésőbb a záró kifizetési kérelemben kell elszámolni.**

Regionális beruházási támogatás esetén:

A támogatás akkor vehető igénybe, ha a kedvezményezett az elszámolható költségek legalább 25%-át állami forrástól mentes saját forrásból vagy állami forrástól mentes külső finanszírozás igénybevételeivel biztosítja, továbbá a teljes beruházás megvalósításához szükséges költségek forrását a támogató számára bemutatja.

Az igényelhető előleg további szabályai:

- a) **A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg 25%-át meg nem haladó mértékű előleg igénylés esetén a Kedvezményezett nem köteles biztosítékot nyújtani, de a Kincstárnál fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett **köteles** valamely hitelintézetnél a KAP Vhr. 83.§ (2)-(6) bekezdés szerinti **projektszámlát nyitni.****

A kedvezményezett a projektszámla rendelkezésre állását az előlegre vonatkozó kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles igazolni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az ismételt előleg igénylésre kizárólag az elsőként folyósított előleggel való teljes elszámolást (azaz a benyújtott kifizetési igénylésekben a kiadások előleg terhére történő elszámolásának Kincstár általi jóváhagyását) követően van lehetőség.

- b) A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg 25%-át meghaladó mértékű, egy alkalommal igényelhető előleg kizárólag - legalább az igényelt előleg mértékének megfelelő összegű - biztosíték nyújtása mellett vehető igénybe.

Biztosíték kizárólag a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény hatálya alá tartozó hitelintézet által kiállított **garanciavállaló nyilatkozat (bankgarancia)** lehet, más típusú biztosíték (pl. pénzügyi vállalkozás által nyújtott kezesség stb.) nem ajánlható fel.

Mentesül a biztosíték nyújtás kötelezettsége alól a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv és a legalább többségi állami tulajdonú gazdasági társaság.

A biztosítékkal kapcsolatos előírásokat a KAP Vhr. 82 §-a tartalmazza.

Nem jogosult előlegre az a kedvezményezett, akinek vagy amelynek

- a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy
- a 2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő lejárt tartozása áll fenn a Kincsárral szemben.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy

- az előleg igénylése és jóváhagyása sem mentesíti a kedvezményezettet a KAP Vhr. 84. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettség alól, amelynek értelmében a kedvezményezett a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül a megítélt támogatás tíz százalékát meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelem benyújtására köteles, továbbá
- ha a kedvezményezett által elszámolni kívánt költségek alapján számított támogatás összege meghaladja a támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg 80%-ának az el nem számolt előleg összegével csökkentett részét, a Kincstár az előleggel való elszámolás kezdeményezésének tekinti a benyújtott kifizetési kérelmet.

A KAP Vhr. 80. § (8) bekezdésében rögzített kedvezményezett esetén előleg abban az esetben nyújtható, ha a kedvezményezett a KAP törvény 11. § (1) és (2) bekezdése szerinti forrásból nyújtott támogatások kezelésére a Magyar Államkincstárnál fizetési számlával rendelkezik.

Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80-83. § -a tartalmazza. A felhívás vonatkozásában az ÁÚF 6.1. pontja nem alkalmazandó.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

Egyszeri elszámolás esetén:

A felhívás keretében lehetőség van egyszeri elszámolás választására, mely esetben kizárólag kifizetési kérelmet köteles a kedvezményezett benyújtani a művelet fizikai befejezését követően.

Ha a kedvezményezett a támogatási döntést követően az egyszeri elszámolást választja, haladéktalanul köteles azt bejelenteni a támogatónak.

Egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra történő áttérés a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapon belül a kedvezményezett által benyújtott változás-bejelentéssel kezdeményezhető, azzal, hogy a kedvezményezettnek többszöri elszámolóként legkésőbb a támogatási döntés véglegessé válásától számított tizenkét hónapos határidő lejáratának napján be kell nyújtania a KAP Vhr. 84. §-ában foglalt feltételeknek megfelelő kifizetési kérelmet. A jóváhagyott támogatás folyósításának feltétele a változás-bejelentés támogató általi jóváhagyása.

Az egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra egy alkalommal lehet áttérni.

Többszöri elszámolás esetén:

A kedvezményezett legalább egy kifizetési kérelem benyújtására köteles, és legfeljebb négy kifizetési kérelmet nyújthat be, valamint a támogatási döntésben meghatározott határidőig egy záró kifizetési kérelem benyújtására köteles.

A kedvezményezett köteles a támogatási döntés véglegessé válásától számított

- 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10 %-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani;
- 25 hónapon belül a 9.3. pont f) alpontjában meghatározott előírás teljesítésére, azaz a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80 %-át elérő vagy meghaladó mértékű költségek elszámolására irányuló záró kifizetési kérelmet benyújtani.

Az előírt időben, az előírt mértékű költségek elszámolására irányuló kifizetési kérelem benyújtásának elmulasztása jogosulatlan igénybevételnek minősül.

A kifizetési kérelemre vonatkozó részletes szabályokat a KAP Vhr. 84-90. § tartalmazza. A felhívás vonatkozásában az ÁÚF 6.1. pontja nem alkalmazandó.

9.2. Elszámolható költségek

A **művelet elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a művelet támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **művelet nem elszámolható költségei**nek a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, azonban a felhívás 9.5 pontjában nem elszámolhatóként meghatározott költségek, és a felhívás keretében nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a művelet összes költségének, azonban nem részei a művelet elszámolható költségének.

Amennyiben a művelet tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a kedvezményezett meg kíván valósítani a művelet részeként, azonban a felhívás keretében biztosított támogatáson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra vonatkozó részletes szabályozást a KAP Vhr. 5. melléklete, az „**ÚTMUTATÓ az elszámolható költségekhez**” (a továbbiakban: Útmutató) tartalmazza, amelyeket a felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A felhívás keretében – figyelemmel az 9.4 pontban foglaltakra – az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1. Korlátozottan elszámolható költségek

1.1 Művelet-előkészítés, tervezés költségei (az Útmutató 3.2.1. pontja alapján)

- 1.1.1. Jogszabály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése,
- 1.1.2. Megvalósíthatósági tanulmány,
- 1.1.3. Környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat,

- 1.1.4 Egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget,
- 1.1.5 Szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is.
- 1.1.6 Tervellenőr költsége,
- 1.1.7 Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (ideértve a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos szakértő díját is), (az Útmutató 3.2.1.7. pontja alapján)
- 1.1.8. Előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák,
- 1.1.9. Szükségletfelmérés, helyzetfeltárás,
- 1.1.10. Társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek (ha a beruházás problémamentes, megkezdéséhez indokolt, pl. helyi népszavazás, közmeghallgatás),
- 1.1.11. Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás.
- 1.2. A közbeszerzési eljárások lefolytatásának költségei** (az Útmutató 3.2.1.7. pontja alapján)
- 1.3. Építési műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit** (az Útmutató 3.12.1.4. pontja alapján)
- 1.4. Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása** (az Útmutató 3.4.4.1. pontja alapján)
- 1.5. Könyvvizsgálat** (az Útmutató 3.4.4.2. pontja alapján)
- 1.6. Műveletmenedzsment költségek** (az Útmutató 3.8. pontja alapján)
- 1.6.1. A művelet előkészítési és megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenység személyi jellegű ráfordításai (az Útmutató 3.8.1.1. pontja alapján).
- 1.6.2. A művelet előkészítési és megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (az Útmutató 3.8.1.5. pontja alapján).

2. Beruházások költségei

- 2.1. Ingatlanvásárlás (az Útmutató 3.3.6. pontja alapján)
- 2.2. Terület-előkészítés (az Útmutató 3.3.8. pontja alapján).
- 2.3. Építés (átalakítás, bővítés, felújítás), épület-kivitelezés költsége akkor számolható el, ha az a művelet végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények építési és értéknövelő felújítási, bővítési költségei számolhatók el, amelyekhez támogatott tevékenységek köthetők (az Útmutató 3.3.9.1. pontja alapján), ide értve a művelet megvalósítása érdekében feltétlenül szükséges bontási költségeket is.
- 2.4. Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetésszerű hasznosítását lehetővé tevő átalakítást, felújítást, bővítést is (az Útmutató 3.3.9.2. pontja alapján).
- 2.5. A művelet céljához kapcsolódó, a piacon elérhető, a művelet célok megvalósításához szükséges technológiát használó eszközök Sztv. 47–51. §-a szerinti bekerülési értéke elszámolható (az Útmutató 3.3.10.1.1. pontja alapján).

- 2.6. Az eszköznek meg kell felelnie a hatályos szabványoknak és normáknak (az Útmutató 3.3.10.1.2. pontja alapján).
- 2.7. Támogatásból beszerezett tárgyi eszközök után értékcsökkenés nem számolható el a művelet keretében (az Útmutató 3.3.10.1.3. pontja alapján).
- 2.8. Próbaüzem költségei elszámolhatóak, a próbaüzem alatt keletkező bevételek kezelésére a művelet-bevételek kezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az Útmutató 4.4. pontja szerint (az Útmutató 3.3.10.1.4. pontja alapján).
- 2.9. Főszabály szerint új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembehelyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Az „új” jelző csak olyan beruházási jellegű termékeket illet meg, amelyeknél a kedvezményezett rendelkezik a vétel időpontjában (a számlakiállítás dátuma) kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal (az Útmutató 3.3.10.1.5. pontja alapján).
- 2.10. Immateriális javak beszerzése (az Útmutató 3.3.10.2. pontja alapján).
- 2.11. Lízing (az Útmutató 3.3.11. pontja alapján).

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a művelet összes – elszámolható és nem elszámolható – költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztására a piaci ár igazolása szükséges. Ennek részletes szabályozását az Útmutató 2.3.2.4. pontja tartalmazza.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Kedvezményezetteket, hogy a támogató jogosult a piaci árak való megfelelést az alátámasztó dokumentumoktól függetlenül, legalább három árajánlattal történő alátámasztás esetén is ellenőrizni, saját, az árrealitás vizsgálatra szolgáló módszertan alapján referencia árakkal összevetni. Ha a támogató az elfogadhatónál nagyobb eltérést észlel a piaci árhoz képest, egyeztetésre szólítja fel a kedvezményezettet, indokolt esetben pedig csökkenti az elszámolható költséget.

Amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől független piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a művelet terhére nem számolhatóak el.

A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett kötelezettsége és felelőssége. A költségteleknek a művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy meghatározható legyen a besorolásuk.

I. A regionális beruházási támogatás keretében a beruházás érdekében felmerült tárgyi eszközök és immateriális javak költsége számolható el, amely

a) a tárgyi eszköznek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 47. §-a, 48. §-a és 51. §-a szerinti költségeként,

b) immateriális javak esetén a vagyoni értékű jogok és a szellemi termékek (a továbbiakban: támogatható immateriális javak) Sztv. 47. §-a, 48. §-a és 51. §-a szerinti költségeként

határozható meg.

Tárgyi eszköz esetén az elszámolható költséget a szokásos piaci áron kell figyelembe venni, ha az a beruházó és a beruházótól nem független harmadik vállalkozás között a szokásos piaci árnál magasabb áron kötött szerződés alapján merült fel.

Az immateriális javak költsége elszámolható, ha

a) azokat kizárólag a támogatásban részesült létesítményben használják fel,

- b) az az Sztv. előírásai alapján terv szerinti értékcsökkenési leírás alá esik,
- c) azokat szokásos piaci feltételek mellett, a vevőtől független harmadik féltől vásárolják meg,
- d) azok kis- és középvállalkozás esetén legalább három évig a beruházó eszközei között szerepelnek és ahhoz a művelethez kapcsolódnak, amelyhez a támogatást nyújtották,
- e) azok nagyvállalkozás esetén legalább öt évig a beruházó eszközei között szerepelnek és ahhoz a művelethez kapcsolódnak, amelyhez a támogatást nyújtották,
- f) azok költsége nagyvállalkozás esetén az elszámolható költségek legfeljebb 50%-át teszik ki.

Nem minősül elszámolható költségnek

- a) a szinten tartást szolgáló tárgyi eszköz és immateriális javak költsége,
- b) a kérelem benyújtásának napja előtt felmerült költség, ráfordítás.

II. A megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás keretében a megújuló energiatermeléshez kapcsolódó teljes beruházási költség elszámolható, és támogatás nem függhet a termelés eredményétől. A támogatás kizárólag új berendezéshez nyújtható.

III. Az épület-energiatakarékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás keretében a teljes beruházási költség elszámolható, az épületben megvalósuló magasabb energiatkarékonysági szint vagy környezeti teljesítményszint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek kivételével.

IV. Az épületek energiatkarékonyságának kivételével energiatkarékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás keretében a magasabb energiatkarékonysági szint eléréséhez közvetlenül kapcsolódó beruházási többletköltségek számolhatók el.

Az elszámolható költségek meghatározásához a beruházási költségeket össze kell vetni egy olyan alternatív forgatókönyv költségeivel, amely támogatás nélkül valósulna meg. Ha ennek eredményeként a támogatás hiányában

- a) olyan kevésbé energiatkarékonyságos beruházás valósulna meg, amely az adott ágazat vagy az érintett tevékenység esetében megfelel a szokásos kereskedelmi gyakorlatnak, az elszámolható költségek a támogatott beruházás költségeinek és a kevésbé energiatkarékonyságos beruházás költségeinek a különbözete,
- b) ugyanazon beruházás későbbi időpontban valósulna meg, az elszámolható költségek a támogatásban részesülő beruházás költségeinek és a későbbi beruházás nettó jelenértéken számított költségeinek különbözete arra az időpontra diszkontálva, amikor a támogatást odaítélik,
- c) a meglévő berendezések és felszerelések további üzemben tartása valósulna meg, az elszámolható költségek a támogatásban részesülő beruházás költségeinek és a meglévő létesítmények és berendezések karbantartására, javítására és korszerűsítésére irányuló beruházások nettó jelenértékének különbözete arra az időpontra diszkontálva, amikor a támogatást odaítélik d) kevésbé energiatkarékonyságos eszközök lízingelésére kerülne sor, az elszámolható költségek a támogatásban részesülő és a kevésbé környezetbarát eszközök lízingelésének nettó jelenértékének különbözete.

A támogatás keretében nem számolhatók el a magasabb szintű energiatkarékonyság eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek.

A 9.2. 2. IV. a)–d) pont szerinti esetekben azon alternatív forgatókönyvnek, amely a támogatás hiányában valósulna meg,

- a) a támogatott beruházással hasonló termelési kapacitással és élettartammal kell rendelkeznie, és elegendő kell tennie az érvényben lévő uniós szabványoknak, és

b) hitelesnek kell lennie a piaci körülmények, az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer által létrehozott ösztönzők és a jogszabályi követelmények tekintetében.

Amennyiben a 9.2. 2. IV. d) pont szerinti kevésbé energia hatékony eszközök lízingelésére kerülne sor, a lízing költségei nem foglalják magukba a felszerelés vagy berendezés üzemeltetésével kapcsolatos költségeket – különösen az üzemanyagköltségeket, biztosítás, karbantartás, egyéb fogyóeszközök költségeit –, függetlenül attól, hogy azok részét képezik-e a lízingszerződésnek.

A fentiekől eltérően a teljes beruházási költség elszámolható, ha a támogatott beruházás egy egyértelműen beazonosítható, kizárólag az energiahatékonyság növelésére irányul és nincs olyan kevésbé energiahatékony beruházás, amely támogatás hiányában megvalósulna.

Az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás keretében nem számolhatók el a magasabb szintű energiahatékonyság eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek.

9.2.1. Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása

Egyszerűsített elszámolásra a felhívás keretében nincs lehetőség.

9.3. Elszámolhatóság feltételei

a) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának kezdete:

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket – az alábbi kivételektől eltekintve – a művelet részeként nem lehet elszámolni:

- tervezési dokumentáció költsége;
- 9.2. alfejezet 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségek.

A művelet részét képező gép/berendezés beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegebekerő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.

b) A felhívás keretében támogatott művelet költségek elszámolhatóságának vége:

- A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 25. hónap utolsó napja.

c) A támogatás folyósítása a kedvezményezett KNYR-ben rögzített fizetési számlájára történik.

d) Szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

e) A kifizetési kérelem keretében a kedvezményezett

ea) amennyiben természetes személy, akkor nem nyújthat be olyan, készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot, amelynek az – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértéke meghaladja az 1,5 millió forintot,

eb) amennyiben nem természetes személy, akkor nem nyújthat be készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot.

f) A kedvezményezett köteles a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80%-ával elszámolni.

g) A kedvezményezett – az egyszeri elszámolás kivételével – köteles a KAP Vhr. 84. §. (1) bekezdésben foglalt elszámolási kötelezettség betartására, ennek megfelelően a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül köteles a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.

h) Kifizetési kérelem – a záró kifizetési kérelem kivételével – csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.

i) A záró kifizetési kérelem alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül, amíg a kedvezményezett nem nyújtja be a Kincstárhoz valamennyi, a műveletmegvalósításhoz és az üzemeltetéshez kapcsolódó végleges engedélyt.

j) Átalány alapú elszámolásra nincs lehetőség

k) A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét, illetve az elszámoló bizonylaton szereplő tevékenységek, tételek költségét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

l) A beruházási támogatás összegét a kettős könyvvezetésre kötelezett kedvezményezettnek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezni, nem kettős könyvvezetésre kötelezett kedvezményezettnek az egyéb bevételek között kell elszámolni saját könyvelésében. Ha a tőketartalékba helyezett támogatás tekintetében a kedvezményezettnek támogatás jogosulatlan igénybevétele miatt visszafizetési kötelezettsége keletkezik, a visszafizetett támogatás összegét a tőketartalék terhére – a lekötött tartalék megszüntetése után – kell elszámolni.

m) Valamennyi beszerzés vonatkozásában az Útmutató 2.3.2.5. pontja szerinti függetlenségre vonatkozó szabályok irányadóak.

9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások

A művelet tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költség típus	Maximális mértéke az összes nettó elszámolható költségre vetítve (%)/ maximális támogatási összeg (Ft)
Korlátozottan elszámolható költségek (9.2. fejezet 1. pont) és immateriális javak költségei, összesen: <i>ebből:</i> - tájékoztatás, nyilvánosság - műszaki ellenőri szolgáltatás - könyvvizsgálat - műveletmenedzsment	5% 0,5%, legfeljebb nettó 150 000 Ft 1% 0,5% 2,5%
Ingatlan vásárlás	2%
Terület-előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák ¹⁷ stb.)	2%
Élelmiszeripari/borászati, illetve egyéb feldolgozó tevékenységhez kapcsolódó szállítójármű (N. kategória) a felhívás 3.1.1. pontja alapján	nettó 55 millió Ft

A fenti táblázatban meghatározott korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a műveletmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlát a záró kifizetési kérelem

¹⁷ Azokat a munkálatokat kell terület-előkészítés költség típusba besorolni, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül egyetlen épülethez, építményhez sem, hanem az általános területrendezésre irányulnak (pl. szennyezett föld kicserélése, az egyenetlen terep egyengetése).

jóváhagyása során – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – műveletszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

9.5. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 9.2. pontban, különösen:

- a) a levonható áfa,
- b) a kamattartozás-kiegyenlítés,
- c) a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy kezességi díj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,
- d) a hiteltüllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- e) a deviza-átváltási jutalék,
- f) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- g) a bírságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- h) a kedvezményezettől saját teljesítés keretében felmerült bármely költség
- i) a művelet keretében működési költségek, bérköltségek és forgóeszközök,
- j) sikerdíj.

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1 Általános jogkövetkezmények

1. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlanul minősül, amennyiben a felhívás 9.1 és 9.3. g) pontja szerinti kötelezettségét nem teljesíti, azaz nem nyújt be a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet.

2. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlanul minősül, és a támogató az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonja, ha a kedvezményezett a záró kifizetési kérelemben a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-ával nem számolt el.

3. Ha a kedvezményezett a záró kifizetési kérelmében a támogatási okiratban jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-ával elszámol, de az elszámolás mértéke a támogatási okiratban jóváhagyott elszámolható költségek összegének 80%-át nem éri el, úgy a támogatási okiratban megállapított támogatási összeg az elmaradás %-ával, de legfeljebb 5 %-kal csökkentésre kerül és a támogató az így megállapított szankció összegét a kifizetendő támogatásból levonja, illetve amennyiben a szankció összege a kifizetendő támogatás összegét meghaladja, akkor a kedvezményezett köteles a különbözet visszafizetésére.

4. Támogatási előleg igénylése esetén, ha a kedvezményezett legkésőbb a záró kifizetési kérelemmel a részére folyósított előleg teljes összegével nem-, vagy csak részben számol el, az el nem számolt előleg összegét köteles visszafizetni, valamint a kedvezményezett terhére támogatás jogosulatlan igénybevétele megállapítására kerül sor, amely alapján a támogató az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonhatja.

5. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat-nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át a KAP törvény 37. §-a alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

6. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségének, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 3 %-át a KAP törvény 37. §-a

alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Ha az ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett a tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget, a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül és a kedvezményezett köteles az alábbi táblázatban rögzített támogatási összeg visszafizetésére:

	Tartalmi értékelési szempont	Valamennyi jogosulatlanul igénybevett többletpont után visszafizetendő összeg
1.	minőségrendszerben való részvételét megszünteti (mind a megvalósítási, mind a fenntartási időszakra vonatkozóan)	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
2.	tevékenysége már nem felel meg az ISO 14001 szabványnak (mind a megvalósítási, mind a fenntartási időszakra vonatkozólag)	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
3.	a vállalt energiahatékonyság javulás (a záró kifizetési igényléshez benyújtott számítás alapján) nem éri el a támogatási kérelemben vállalt százalékos mértéket	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
4.	nem teljesül a megújuló energiaforrás használatára vonatkozó vállalása (a művelet pénzügyi befejezését követő első évre vonatkozólag)	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a

Amennyiben több tartalmi értékelési szempont vonatkozásában kerül megállapításra a jogosulatlan igénybevétel, úgy az egyes szankciók összegét össze kell vonni, mely eredményezheti a 7.2. pont 3. alpontjában meghatározott támogathatósági határpontszám alá csökkenést, ezáltal az intézkedésben való jogosulatlan részvételt.

10.3 Az üzleti- és pénzügyi tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, az üzleti- és pénzügyi tervben vállalt kötelezettségének, így különösen:

- amennyiben a kedvezményezett szakmai vagy szakmaközi szervezeti, illetve állami együttműködésben való tagsága megszűnik a megvalósítási és/vagy a fenntartási időszak alatt, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni;
- a digitalizációs kérdőívet – a fejlesztés megvalósulásának figyelembevételével – a fenntartási időszak végén újra ki kell tölteni. Amennyiben a kedvezményezett e kötelezettségnek nem tesz eleget, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

A) A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, a felhívásban foglalt kötelezettségének, így különösen:

1. ha a kedvezményezett nem tesz eleget a fenntartási kötelezettségének, úgy köteles az intézkedésben való jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények;
2. ha a megújuló energiaforrást hasznosító berendezés által megtermelt energia mennyisége (beleértve a már meglévő, a támogatástól függetlenül megvalósult berendezés által megtermelt energiát is) meghaladja az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez elegendő energiamennyiséget, úgy az erre a tevékenységre már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie;
3. ha a kedvezményezett ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódóan 10%-kal megemelt támogatási intenzitásban részesült, és a legalább 1,5 millió Ft értékben értékesített ökológiai minősítésű termék értékesítést nem tartja fenn, úgy az emelt támogatási intenzitásra eső támogatási összeget köteles visszafizetni.
4. ha energiahatékonyság javítását célzó beruházás esetén a kedvezményezett az előírt legalább 10% egységnyi energiahatékonyság javulást nem éri el¹⁸; úgy az erre a tevékenységre már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetnie;
5. ha nem a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak megfelelő rendszert épít ki; úgy az erre a tevékenységre már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetnie;

B) Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a következő kötelezettségeknek, vállalatoknak, úgy az érintett tevékenységre már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint vissza kell fizetnie:

1. mezőgazdasági eredetű biomassza alapú megújuló energia megoldás alkalmazása esetén az alapanyag nem Annex I. termék, valamint nem Annex I. termék előállítása, felhasználása során keletkező melléktermék;
2. épületkorszerűsítés esetén a 2010/31/EU irányelv szerinti költség optimum szint (melyet a 9/2023. (V.25.) ÉKM rendelet tartalmaz) elérésére vonatkozó elvárásnak a kedvezményezett nem tesz eleget;
3. az anaerob lebontás (biogáz technológia) alkalmazása esetén a felhasznált gabonafélék, valamint a keményítő- és cukortartalmú növények (hulladékok, aratási maradványok, melléktermékek kivételével) aránya meghaladja a betáplált inputanyagok mennyiségének 50 %-át;
4. ha a mezőgazdasági eredetű biomassza alapú energia-előállítás esetén az elsődleges cél villamos energia előállítása, de a technológiai önfogyasztás felett keletkezett hő legalább 25%-át saját gazdaságon belül nem hasznosítja, illetve annak kapcsán a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt számítás benyújtását a fenntartási időszakban elmulasztja;

¹⁸ Amennyiben releváns.

5. anaerob lebontás alkalmazása, illetve biofinomítás esetén a talajjavításra nem alkalmas minőségű fermentumot állít elő és használ, illetve azt nem igazolja.

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás

A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP törvény. 32-33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49-51. §-ában és az ÁÚF-ben foglaltak irányadók.

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatóak, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.

A kötelezettségátadáshoz a támogató előzetes jóváhagyása szükséges. A kérelem nem hagyható jóvá, ha az átvállaló nem felel meg a jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltételeknek.

11.2. További dokumentumok

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon található és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Kincstár kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/> honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét a 8. melléklet tartalmazza.

11.3. Képzettségi nyilvántartás

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy a KAP törvény 13. § (1) bekezdésének f) pontja, valamint a KAP Vhr. 8. § (1) bekezdése alapján a Kincstár az egyes intézkedésekben való részvétel feltételeként előírt vagy értékelési szempontból figyelembe vehető képzettséget igazoló dokumentumok nyilvántartására és az azokban szereplő képzettségre vonatkozó adatok, tények kezelésére, ellenőrzésére képzettségi nyilvántartást vezet.

A képzettségi nyilvántartásba történő bejelentés szabályait a Kincstár 20/2024. (IV. 4.) számú közlemény tartalmazza, amely az alábbi elektronikus útvonalon érhető el:

<https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/kozlemenyek/-/kozlemeny/20-2024-iv-4-szamu-kincstar-kozlemeny>

Ha a kedvezményezett a felhívás 4. mellékletében szereplő táblázat 1.7. pontja szerinti értékelési szempont ellenőrzéséhez szükséges okirat vagy bizonyítvány másolatát a Kincstárhoz korábban még nem nyújtotta be vagy az igazolás alapjául szolgáló képzettség tekintetében változás történt, akkor azt a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles benyújtani.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a **Kincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatához** amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:

A támogatási kérelem benyújtásakor a következő mellékletek csatolása szükséges:

1. Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok a 4. melléklet szerint.
2. Hálózatra termelő napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentő, vagy a „Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez” tárgyú dokumentum.
3. Energiahatékonyság javítását célzó tevékenység esetén a legalább 10% fajlagos energiahatékonyság javulást alátámasztó kalkuláció és a számítás készítőjének végzettségét és kamarai tagságát igazoló okirat másolata. (3.3. III. 1. pont szerint)
4. Amennyiben a tervezett művelet a 3.3. III. 1-10. pont valamelyikében érintett, úgy az adott feltételnek való megfelelést alátámasztó leírás, terv, számítás, dokumentáció.
5. Épületenergetikai korszerűsítés esetén a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerint elkészített, a fejlesztés előtti állapotra vonatkozó energetikai minőségtanúsítvány. (Amennyiben annak megléte a rendelet értelmében szükséges.)
6. Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, a beszerzésre kerülő gépekre, eszközökre, valamint a felhívásban meghatározott egyes szolgáltatások vásárlására vonatkozóan 3 db árajánlat a 3. melléklet szerint.
7. Az 5.2 pontban meghatározott, az érintett ingatlanokra vonatkozó igazolások.
8. Az üzleti terv értékeléséhez szükséges dokumentumok.
9. Ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett esetében annak igazolása, hogy mekkora arányú az ökológiai termelésből származó árbevétele:
 - a) gazdasági társaság esetén független könyvvizsgálói igazolással,
 - b) egyéni vállalkozó esetén független könyvvizsgálói igazolással,
 - c) őstermelő esetén személyi jövedelemadó bevallás, valamint az értékesítést igazoló bizonylatok másolata.
10. Építési tevékenység esetében építészeti-műszaki tervdokumentáció, valamint a 2. melléklet szerinti nyilatkozatot az építési tevékenységekről.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF tartalmazza, amely letölthető a <https://kap.gov.hu> honlapról.

13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

1. Legkésőbb az első, építéssel és/vagy vízjogi engedélyköteles beruházással kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló végleges építési és/vagy a végleges vízjogi létesítési/bányakapitánysági engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
2. Hálózatra termelő napelemes művelet esetén az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetési kérelem feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, a záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyel kötött hálózathasználati szerződés megléte.
3. Építési művelet esetén az elszámlolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani minden kifizetési kérelemhez.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt melléleteket az első kifizetési kérelem benyújtása során csatolni szükséges. A dokumentumokat az előlegigénylés kapcsán a Kincstár jogosult bekérni.

14. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomtár
2. melléklet: Nyilatkozat építési tevékenységekről
3. melléklet: Monitoring melléklet
4. melléklet: Tartalmi értékelési szempontok
5. melléklet: Annex I. lista
6. melléklet: Termelői csoport (TCS), Termelői Szervezet (TÉSZ), Termelői integrációs szervezet (TISZ), Szakmai vagy szakmaközi szervezeti tagság igazolása
7. melléklet: Támogatási intenzitások összefoglaló táblázata
8. melléklet: Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról